

PLA DIRECTOR D'INTERNACIONALITZACIÓ I DIPLOMÀCIA MUNICIPAL

Servei de Relacions Europees i Internacionals -Àrea de Presidència
Ajuntament de Terrassa

Desembre 2021

Servei de Relacions Europees i Internacionals | Àrea de Presidència Ajuntament de Terrassa
Edifici Vapor Universitari | Colom, 114, 2ª planta 08222 Terrassa

mail: internacional@terrassa.cat

web: <http://www.terrassa.cat/internacional>

blog: <http://blogs.terrassa.cat/internacional>

twitter: @RRII_Terrassa

FB: @TerrassaEuropa

Crèdits fotos

Fotos: Unsplash i Servei Comunicació Ajuntament de Terrassa

Llista de continguts

Llista de continguts.....	4
1) Introducció.....	5
2) Missió.....	7
3) El servei de Relacions Europees i Internacionals....	9
4) La Diplomàcia Municipal.....	17
5) L'antecedent: El Pla de Projecció Internacional....	22

1) Introducció:

Terrassa s'ha beneficiat al llarg dels anys de la seva estratègia internacional, que li ha proporcionat visibilitat, posicionament i reconeixement en la seva presència en l'àmbit europeu i internacional, així com també accés als fons i finançament europeus. Li ha permès també intercanviar experiències i oportunitats d'acció dins i fora de la UE, en diferents organitzacions, projectes, xarxes i esdeveniments.

Tal i com hem esmentat en la introducció, El [Programa de Govern 2019-2023](#), en el seu Eix 20, manifesta el compromís de potenciar la interacció i la incidència de Terrassa a l'exterior a través de la diplomàcia municipal i el finançament internacional.

Específicament, en l'eix 20.3, commina a *“l'elaboració, en col·laboració amb els serveis municipals relacionats amb aquest àmbit [internacional] del «Pla director d'internacionalització i de diplomàcia municipal de Terrassa» que marcarà els eixos, les prioritats i el lideratge estratègic en matèria internacional”*.

EL PLA DIRECTOR

Com s'ha esmentat, l'objectiu del Pla Director és organitzar el Servei de Relacions Europees i Internacionals sota l'estratègia d'internacionalitzar la nostra ciutat, i internacionalitzar no suposa simplement tenir relacions amb l'exterior, sinó que les raons poden ser unes quantes i força poderoses. Entre elles reforçar les capacitats de Terrassa amb l'objectiu d'aprofitar les oportunitats que ofereix l'entorn internacional en termes de desenvolupament territorial i institucional per:

- atraure visitants/turistes - estudiants
- atraure inversions i empreses
- accedir a finançament internacional
- conèixer i compartir estratègies per solucionar problemes d'àmbit local
- aliar-se i posar en valor la ciutat i treballar per uns interessos concrets

En definitiva, per a posicionar-se i poder influir en les agendes mundials per poder aplicar una política pública a nivell local que s'avingui amb les seves necessitats, cercant també la concertació i participació conjunta amb d'altres actors del territori, tan supramunicipal com locals, en activitats de caràcter internacional i l'atracció i oferiment d'oportunitats internacionals al territori que incideixin en el posicionament de la ciutat a l'exterior i l'obertura internacional dels agents locals i de la ciutadania.

Per altra banda, perquè el treball d'internacionalització sigui exitós cal que:

- sigui part integral de la política de posicionament
- sigui un treball conjunt amb ciutadans i entitats i
- pugui contribuir als objectius de la ciutat

Un altre considerant per aquest Pla Director d'Internacionalització i Diplomàcia Municipal de Terrassa és que com antecedent l'any 2017 es va realitzar l'anomenat Pla de Projecció Internacional de Terrassa el qual al llarg de 12 mesos, es va dur a terme un estudi en profunditat que va establir les bases per a la internacionalització de la ciutat.

Es feren un nombre important de trobades i tallers amb ciutadans, institucions i personal de l'ajuntament, i es van acabar identificant 5 àmbits d'actuació amb sengles objectius i accions, amb una possible execució que hauria de ser progressiva i adaptativa a les diferents necessitats que se'n derivin més enllà dels mandats electorals.

El procés electoral del 2019 i la situació extraordinària de la pandèmia del 2020 van deixar el pla pendent d'execució on es marcaven les línies d'actuació previstes.

El pla, en si, segueix tenint plena validesa (més enllà d'incorporar alguna línia d'actuació addicional d'algun àmbit concret dels llavors identificats) **per aquesta raó, es consideren vàlides les línies directives d'orientació per a la gestió llavors establertes, i que es detallen a l'apartat corresponent.**

LÍNIES DIRECTIVES D'ACCIÓ PRINCIPAL:

El Pla Director passa per tres línies d'acció, i que es desglossen en els tres apartats del document que segueixen, i que s'apunten sintèticament aquí sota:

C) ANTECEDENTS DEL PLA DE PROJECCIÓ INTERNACIONAL ELABORAT EL 2017

- Validació i aprofitament de les línies d'acció determinades i identificades en el document del Pla de Projecció Internacional

D) CONCEPTUALITZACIÓ DE LA DIPLOMÀCIA MUNICIPAL

- Què s'entén per Diplomàcia Municipal i com afecta la gestió de les accions en les Relacions Internacionals.

E) EL SERVEI DE RELACIONS EUROPEES I INTERNACIONALS

El servei té unes tasques intrínseques que cal seguir desenvolupant (es detallen a l'apartat corresponent), a més de ser l'instrument per coordinar la implementació del pla amb els necessaris recursos financers i humans.

En definitiva, aquest document recull un exercici d'introspecció del Servei de Relacions Europees i Internacionals fruit de la seva maduresa acumulada al llarg dels anys, amb l'objectiu d'actualitzar la seva raó de ser per a esdevenir una eina útil, eficaç i eficient al servei de l'Equip de Govern que en cada mandat assumeixi la direcció política de l'Ajuntament de Terrassa.

2) Missió

El nou Pla Director té per missió marcar les línies directives d'actuació del Servei pel que fa a la política pública europea i internacional que s'ha d'implementar en cada mandat a l'Ajuntament de Terrassa tant a mig com a llarg termini i que han de marcar la seva gestió quotidiana.

El Pla Director ha de reflexionar sobre la situació actual en matèria internacional, focalitzant una estratègia de ciutat en aquest àmbit per al segle XXI, sota el prisma d'una diplomàcia de ciutat pròpia, que permeti generar marcs internacionals favorables al model de ciutat sostenible, inclusiva i centrada en la ciutadania i en la seva millora de la qualitat de vida.

El Programa de Govern 2019-2023 configura un model de ciutat fruit d'un projecte il·lusionant, centrat en millorar totes les capacitats de la ciutadania i que en el seu **Eix 20 manifesta el compromís de potenciar la interacció i la incidència de Terrassa al món per reforçar el posicionament i el lideratge de la nostra ciutat a l'exterior, a través de la diplomàcia municipal i el finançament internacional.**

El Pla Director, alineat també amb la nova Agenda Urbana de Terrassa i l'Agenda 2030 amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS,11-Ciutats), posarà en valor les potencialitats terrassenques creant nous àmbits d'oportunitat en l'esfera internacional per a tothom. Tanmateix marcarà el camí a seguir a mitjà i llarg termini en relació a les polítiques públiques que s'han de dur a terme més enllà dels períodes de Mandats municipals, i que permetrà identificar quin és el posicionament internacional que es vol i pel qual cal anar treballant.

Així doncs el Pla Director, podrà concretar les línies directives i els àmbits d'actuació cap a on cal anar i quines seran les estratègies necessàries per assolir els objectius plantejats en el Programa de Govern 2019-2023 en el seu apartat 20.3 d'elaborar un Pla d'Internacionalització i de Diplomàcia Municipal.

El resultat de tot aquest exercici, fruit també de la revisió i reflexió d'anàlisis i experiències prèvies d'actuació, ha de permetre potenciar el posicionament de Terrassa en el context Europeu i Internacional, que cada cop més és la suma d'allò que es fa també a l'àmbit local a través del Servei de Relacions Europees i Internacionals.

QUANT ALS OBJECTIUS GENERALS QUE EL SERVEI HA DE RESPONDRE:

- Respondre a les necessitats, demandes i expectatives de la ciutadania tot millorant la seva qualitat de vida a través de la implementació de forma transversal a la corporació municipal de les polítiques públiques de l'àmbit europeu i internacional.
- Posicionar la ciutat a l'exterior i alhora el seu posicionament i influència per tal de poder aconseguir impactes de desenvolupament en tots els àmbits.
- Contribuir a l'aplicació de l'Agenda Urbana de Terrassa i de l'Agenda 2030 així com d'aquelles iniciatives que sorgeixin a nivell mundial i que tinguin un impacte a nivell local, sense oblidar la resta d'agendes.

QUANT ALS OBJECTIUS ESPECÍFICS QUE EL SERVEI HA DE RESPONDRE:

- Disposar d'un document transversal que serveixi com a guia directiva d'implementació per a tota l'organització municipal que faciliti la transparència i el retiment de comptes en l'acció Europea i Internacional municipal.
- Aquest document ha de respondre a l'elaboració d'un document final operatiu que concreti i defineixi les principals línies d'actuació a adoptar quant a la política pública de posicionament internacional de Terrassa per al desenvolupament integral i integrat del nostre territori.
- El Pla Director impulsat des de l'Àrea de Presidència, que assumeix el lideratge i la voluntat de promoure'l, utilitzant tots els mitjans al seu abast, facilitarà i promourà la participació de les Àrees municipals per tal d'incloure les seves necessitats.
- El Pla Director aportarà l'experiència i coneixement expert del Servei de Relacions Europees i Internacionals per a l'establiment de futures línies d'actuació per aconseguir una millor prestació de serveis.

3) El servei de Relacions Europees i Internacionals

La internacionalització d'una ciutat té, evidentment, caràcter transversal.

Una ciutat comença a tenir nom a l'exterior perquè te reconeixement, visibilitat, o perquè té associacions de ciutadans que mantenen llaços amb l'exterior, perquè les seves empreses treballen en mercats internacionals, perquè les seves universitats o clubs esportius estableixen relacions amb contraparts de fora o perquè els governs de la ciutat tenen la inquietud de fer-se presents en l'escena internacional.

A nivell d'Ajuntament, la internacionalització és també transversal, quan diversos serveis tenen la capacitat per relacionar-se amb els serveis d'altres ciutats, organismes i entitats internacionals o bé amb institucions europees.

El **Servei de Relacions Europees i Internacionals** té per missió, representar, impulsar, potenciar i desenvolupar el posicionament de la ciutat a nivell europeu i internacional, des de tots els àmbits de la governança multinivell, tot analitzant les polítiques públiques sectorials i proposant les diferents línies d'actuació que se'n derivin per tal de proveir elements que ajudin la presa de decisions i que aquestes s'apliquin al consistori per tal de contribuir al benefici de la ciutat i de la seva ciutadania. Tanmateix ha d'actuar com a eina de suport a d'altres serveis municipals en la seva relació amb l'exterior tot i que no els pot substituir, perquè li falta el coneixement específic del servei a qui ajuda. Així doncs ha d'actuar de catalitzador arran de tot allò que pugui aportar el consistori de dins cap a fora i de fora cap a dins.

La **Regidoria de Relacions Internacionals** es configura dins de l'Àrea d'Alcaldia-Presidència amb l'objectiu de desenvolupar el posicionament de Terrassa en l'escenari internacional, el seguiment de les polítiques públiques que aquest àmbit generi i analitzar la participació de la ciutat en elles. Altres accions són la participació en xarxes de ciutats, les col·laboracions bilaterals i els projectes dins dels diferents àmbits d'actuació municipal. Tanmateix actua com a motor de dinamització i suport de la resta d'àrees municipals, així com d'altres entitats de la ciutat, en tot allò relacionat amb les relacions europees i internacionals.

La Regidoria és el referent en el seguiment de polítiques públiques europees i internacionals de l'Ajuntament, i ha d'**actuar** com un agent actiu i multiplicador en la seva difusió i incidència en l'àmbit local.

Són tasques pròpies del Servei de Relacions Europees i Internacionals, que ha estat desenvolupant i que cal que segueixi fent-ho en el futur:

OBJECTIUS

1 Posicionar a la ciutat dins de l'escenari europeu i internacional.

2 Potenciar la participació de Terrassa en xarxes internacionals, en trobades de fòrums, col·loquis, seminaris, entre d'altres, alhora que fa difusió de Terrassa a nivell internacional per donar a conèixer la nostra ciutat i el seu potencial dins l'escena europea i internacional.

3 Apropar el procés d'integració europea a la ciutat tot incentivant la seva participació en les accions que se'n derivin, així com **fomentar** el coneixement de la Unió Europea i sensibilitzar sobre les diferents implicacions que té la seva integració als ciutadans i ciutadanes de Terrassa.

4 Proporcionar informació, assessorament i ajuda en assumptes europeus i internacionals, en especial en programes i iniciatives comunitàries, que puguin contribuir al desenvolupament de la ciutat.

5 Impulsar i mantenir relacions entre Terrassa i la resta de països europeus i institucions i òrgans europeus i internacionals.

6 Treballar en l'impuls de les relacions europees, ja existents en els fronts institucional, empresarial, universitari, educatiu, cultural i esportiu, per tal d'establir sinèrgies, aprofitar contactes i impulsar projectes transversals.

Així doncs l'activitat de la Regidoria s'ha de constituir com un instrument dinàmic de col·laboració i treball transversal amb les diferents àrees municipals i amb les diverses institucions locals, estatals i internacionals.

ACCIONS EXTERNES:

1 Recerca, investigació i anàlisi de "partenariat" a través dels sistemes d'informació de la Unió Europea i de contactes propis.

2 Execució i manteniment de "lobbying", visites i contactes a les institucions i òrgans comunitàris, així com d'altres institucions i òrgans europeus i internacionals amb l'objectiu d'obtenir informació de primera mà sobre l'evolució de les noves tendències en polítiques públiques a Europa i la resta del món.

3 Potenciació de la presència de Terrassa en xarxes, events i activitats de caire europeu i internacional.

4 Dinamització i increment de la **participació** de Terrassa en organitzacions internacionals de caràcter mundial (ONU, UNESCO, etc.).

SERVEIS:

1 Obtenció, anàlisi, avaluació i gestió de la informació que prové de l'activitat europea i internacional per detectar possibilitats d'actuació a través de la presentació de projectes.

2 Motor de dinamització de la participació en projectes comunitaris i internacionals de les diferents àrees municipals.

3 Suport a les diferents regidories municipals en l'adaptació de les polítiques públiques europees a les necessitats locals.

4 Coordinació i avaluació de la participació i de les activitats municipals cap a la Unió Europea.

5 Col·laboració amb l'Àrea de Presidència en el desenvolupament d'aquells afers institucionals que ho sol·liciti.

6 Informació de l'activitat de la Regidoria de Relacions Internacionals a la resta de l'Ajuntament, i promoció de les relacions europees en el major nombre d'àrees possibles.

Dibuixem des de la perspectiva del Dret els arguments que les corporacions locals disposen per a disposar serveis que desenvolupin les Relacions Internacionals i que actuïn en les línies i directives exposades amb anterioritat en aquest document:

El paper de les ciutats en un entorn internacional i el seu rol com a actors polítics, ve marcat essencialment per dos factors principals; d'una banda el fenomen de la *Globalització*, sobretot des del punt de vista de l'activitat que les ciutats i els seus territoris poden dur a terme dins un context de crisi de l'Estat-Nació, d'altra banda el factor de la *Governança-Multinivell*.

Amb la globalització les ciutats s'estableix com un espai en el qual conviuen diferents actors, entre ells els governs locals, que amb la seva diversitat poden generar disputes però també complementar-se i arribar a acords i cooperació en el disseny i implementació de les diferents polítiques públiques. De fet les ciutats i els seus territoris es configuren com aquells llocs on l'acció política s'exerceix per tots els actors que actuen en el territori. En aquesta globalització tenen a veure també aspectes de caire social definatoris de com els éssers humans es relacionen en i exerceixen els seus drets i alhora compleixen les seves obligacions de manera que entre tots es construeixi la societat en la qual interactuen. Aquest fet es pot realitzar de manera individual o bé per tal de donar-li major força i sinèrgies treballar-ho de manera conjunta a través de les xarxes. I no tan sols els aspectes socials, sinó qualsevol àmbit d'actuació de qualsevol política pública municipal entraria dins d'aquesta filosofia de treball. Les ciutats i els seus territoris han de poder influir i estar presents no tan sols en l'execució d'aquestes polítiques públiques sinó també com a condició imprescindible en le disseny de les mateixes. I, aquesta segona reflexió és la que ens porta al segon factor dels quals parlàvem i que ens porta al concepte de Governança Multinivell, entesa aquesta com el paradigma central de l'elaboració de polítiques que impliquin a diversos actors a més a més dels governs centrals i que alhora hi hagi una oportunitat relacional amb d'altres esferes supra-municipals. La governança multinivell, no nega la importància central de l'Estat quan a actor dins d'un espai integrat, però si considera que no ha de ser l'únic, sinó que ha de tenir en compte altres nivells d'administracions i actors amb qui negociar i compartir els seus arguments amb l'objectiu de poder prendre la millor decisió que afectarà els diversos territoris de manera individual però també global.

Les relacions de les ciutats i dels seus territoris amb d'altres actors passen avui dia per una diversitat de formes i per uns nous marcs conceptuals que li donen un paper molt més rellevant que les que duien a terme en el passat. Els governs locals s'han convertit en actors en l'escenari internacional. Sembla que ha arribat el moment en què aquest rol ha d'anar adquirint major importància en un món globalitzat i en permanent transformació, més descentralitzat, multinivell i en xarxa.

A part dels conceptes desenvolupats en el nou **Tractat de Lisboa** com són el de subsidiarietat, altres com el de l'autonomia local i també el de la nova estructura de relacions entre les institucions europees, ens trobem amb un nou concepte que les ciutats han estructurat al seu voltant per tal de fer sentir la seva veu i dur a terme accions que fins ara es feien en el seu nom per d'altres actors sense tenir en compte la proximitat de les ciutats i els seus territoris amb la ciutadania ni l'impacte que aquestes podien arribar a tenir. Aquest concepte és el de **diplomàcia municipal**.

En una època en què la globalització ha reconfigurat les relacions internacionals i en què les ciutats s'enfronten a nous desafiaments en la seva mateixa política interna, la realitat internacional pren major rellevància i importància en la seva gestió; sobretot a través de les eines que cada cop més tenen a l'abast els governs locals, com són l'augment de la seva autonomia i del mateix principi de subsidiarietat, emparat com hem fet ja esment en el nou Tractat de Lisboa.

En definitiva, les ciutats han de reclamar la seva dimensió representativa i el seu posicionament en organitzacions i institucions internacionals, i al mateix temps si podem aconseguir governs locals cada cop més involucrats en aquesta diplomàcia municipal i en els processos d'actuació que representa, tindrem davant de nosaltres una vertadera oportunitat de cooperació per a tots els actors de qualsevol àmbit administratiu.

La col·laboració a què es fa referència en els paràgrafs anteriors, dels diferents actors, i que té el seu impacte en el mateix procés de construcció i integració europea, **es veu suportada per una sèrie de particularitats de dret públic que atorguen als Ens Locals la potestat per a exercir les competències com són:**

- Els municipis gaudeixen d'autonomia constitucionalment garantida i són un dels fonaments del nostre règim democràtic. La llei de bases del règim local (ara també la LRSAL) reconeix als municipis el dret a intervenir en tots aquells assumptes que afecten directament els seus interessos i els confirma les competències i la capacitat de gestió necessàries, de conformitat amb els principis de descentralització i de màxima proximitat de la gestió administrativa a la ciutadania.
- La **Carta Europea de l'Autonomia Local** ¹ reconeix, en el seu art. 10, el dret dels ens locals d'associar-se amb altres ens locals per a la protecció i promoció dels seus interessos comuns i d'integrar-se en associacions internacionals d'ens locals.
- La **Unió Europea (UE)** ha esdevingut en els darrers anys un espai d'actuació cada cop més habitual pels municipis. Al fet que el 80% de la població de la UE és urbana s'ha d'afegir que pràcticament el 70% de la normativa que els Ajuntaments han d'aplicar als municipis prové directament o indirectament de normativa comunitària. Els ens locals han de poder participar del procés d'integració europea com a actors de primer nivell ja que són l'administració més propera al ciutadà. Així en l'articulat del **Tractat de la Unió**, concretament l'article 5 parla de:

1 *Carta Europea de l'Autonomia Local*, de 15 d'octubre de 1985, dada a Estrasburg, signada pel Regne d'Espanya, ratificada el 20 de gener de 1988 i en vigor des de l'1 de març de 1989.

Article 5

“1. La delimitació de les competències de la Unió es regeix pel principi d'atribució. **L'exercici de les competències de la Unió es regeix pels principis de subsidiarietat i proporcionalitat.** 2. En virtut del principi d'atribució, la Unió actua dins dels límits de les competències que li atribueixen els Estats membres en els Tractats per assolir els objectius que aquests determinen. Tota competència no atribuïda a la Unió en els Tractats correspon als Estats membres. 3. En virtut del principi de subsidiarietat, en els àmbits que no siguin de la seva competència exclusiva, la Unió intervindrà només en cas que, i en la mesura que, els objectius de l'acció pretesa no puguin ser assolits de manera suficient pels Estats membres, ni a nivell central ni a nivell regional i local, sinó que es puguin assolir millor, a causa de la dimensió o als efectes de l'acció pretesa, a escala de la Unió. Les institucions de la Unió aplicaran el principi de subsidiarietat de conformitat amb el Protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat. Els Parlaments nacionals vetllaran pel respecte del principi de subsidiarietat d'acord amb el procediment establert en l'esmentat Protocol. 4. En virtut del principi de proporcionalitat, el contingut i la forma de l'acció de la Unió no excediran del necessari per assolir els objectius dels Tractats. Les institucions de la Unió aplicaran el principi de proporcionalitat de conformitat amb el protocol sobre l'aplicació dels principis de subsidiarietat i proporcionalitat”.

- Així doncs, des del mateix Tractat de Lisboa s'especifica:

El nou Tractat **reforça la dimensió regional i Local de la UE**. Les regions, i municipis veuen incrementat el seu paper en el procés de presa de decisions i d'elaboració de polítiques. Els avenços principals per a les regions són els següents:

- El respecte de la identitat nacional dels estats membres, inclosa **l'autonomia regional i local**.
- El reconeixement de la **diversitat cultural i lingüística** entre els objectius de la Unió i la possibilitat de traduir els tractats a les llengües cooficials en un estat membre.
- El reconeixement de la **dimensió territorial de la política de cohesió** i de l'ampliació del seu abast.
- La **nova definició del principi de subsidiarietat** que reconeix, per primera vegada, la dimensió regional i local.
- La introducció del **mecanisme de control polític del principi de subsidiarietat** per part del parlaments nacionals i, indirectament, dels regionals, d'acord amb les regles internes de cada estat membre.
- La capacitat dels parlaments nacionals (per mitjà del seu estat membre) i del Comitè de les Regions d'emprendre **accions legals per violació del principi de subsidiarietat**.

En el mateix **Comitè de les Regions (representació també on hi ha els Municipis)**, al qual també se li consulta com a actor de les Institucions europees. En aquest sentit ha mostrat ja la seva preocupació davant certs canvis que es volen introduir a alguns Estats Membres:

El Dictamen del Comitè de las Regions (2013/C 139/08) intitulat *La descentralització a la Unió Europea i la posició de l'autogovern local i regional en la elaboració i execució de les polítiques de la UE* "observa amb preocupació", entre d'altres aspectes "la situació de l'autonomia regional i local en alguns països europeus, motivada per les reformes empreses per a la racionalització i sostenibilitat de la administració regional i local. En molts Estats membres els criteris de naturalesa econòmica imperants en l'actual crisi econòmica i financera han comportat la desnaturalització dels fonaments democràtics de l'autonomia local i regional, així com un profund detriment de la mateixa".

En el reconeixement de la gestió de la **Política de Cohesió**, els Ens Locals tenen una actuació essencial en el seguiment i la gestió dels **Fons Estructurals i de Cohesió (FEDER)** i de tot el que comporta la seva execució i interlocució amb les diferents institucions implicades tan de fora com de dins de l'Estat.

Un altre element molt important en la gestió des dels municipis de gestió europea i internacional és la realització de Projectes i Xarxes Europees i internacionals tan pel que fa a la consecució de recursos com també a la participació en programes conjunts que generin riquesa per a les ciutats.

El mateix **Consell d'Europa amb seu a Estrasburg** ostenta la càmera de representació dels Poders Locals (CPLRE) on hi ha les delegacions municipalistes dels diferents Estats Membres i on les Ens Locals gestionen accions que els poden afectar.

Una altra institució amb la qual interactuen els Governos Locals és amb el CMRE (**Consell de Municipis i Regions d'Europa**) la qual es converteix en un referent competencial dels municipis i on es canalitzen moltes de les gestions que els afecten. En aquest sentit aquest CMRE ja ha manifestat que de cara a les properes eleccions al Parlament Europeu 2014 es pugui augmentar les relacions amb les entitats locals i siguin escoltades en la influència i pressa de decisió.

Afegir a l'argumentari la representació que des de Terrassa es té dins la CGLU (**Consell de Governos Locals Units**) d'abastament mundial i on s'ostenta representació en el Bureau Executiu. CGLU s'erigeix en portaveu de tots els tipus de governs locals i regionals - sigui quina sigui la mida de les comunitats a les quals serveixen -, representant i defensant els seus interessos en el pla global. Amb base a Barcelona, l'organització s'ha fixat l'objectiu següent:

Ser la veu unida i representació mundial dels governs locals autònoms i democràtics, promovent els seus valors, objectius i interessos, a través de la cooperació entre els governs locals i regionals, i davant la vasta comunitat internacional. La tasca de CGLU se centra en:

- Augmentar el rol i la influència dels governs locals i regionals i de les organitzacions que els representen en la governança global.
- Ser la principal font de suport a governs locals democràtics, eficients i innovadors, propers de la ciutadania.
- Assegurar una organització mundial democràtica i eficient Ciutats i Governos Locals Units recolza la cooperació internacional entre les ciutats i les seves associacions, i facilita

programes, la creació de xarxes i associacions per desenvolupar les capacitats dels governs locals. L'organització promou el paper de la dona en la presa de decisions a nivell local, i és una porta d'accés a informació rellevant sobre els governs locals de tot el món.

4) La Diplomàcia Municipal

L'activitat dels municipis en l'escena internacional és cada vegada més un fet i alhora una necessitat. La Diplomàcia municipal va lligada amb la voluntat de tenir presència a l'exterior.

S'entén per **Diplomàcia Municipal el conjunt d'accions internacionals** que desenvolupen els governs locals, relacionant-se amb altres governs locals i organismes **en l'arena internacional**.

Les línies d'actuació poden anar des dels grups de pressió (lobbys) a la participació en organismes internacionals i en institucions de cooperació internacional, fins a la participació activa en projectes o fins a treballs de mediació i exercitació d'influències en processos territorials.

En les seves relacions de diplomàcia municipal els governs locals poden adoptar accions similars a les dels mateixos Estats; les accions de diplomàcia municipal solen donar rendiments importants pel posicionament d'una ciutat en l'escena internacional.

La globalització ha reconfigurat les relacions internacionals, cada cop més rellevants, i el grau de conscienciació del municipi es fa cada vegada més palès. Com més va, més treballen les ciutats per augmentar la seva autonomia i fer valdre el principi de subsidiarietat² emparat en el Tractat de Lisboa (2009) i en una sèrie de particularitats de dret administratiu³. El concepte de Govern Multinivell va en el mateix sentit: no nega el rol central de l'Estat però considera que aquest no ha de ser l'únic decisor sinó que cal tenir en compte altres nivells d'administracions i actors amb qui debatre i negociar per poder prendre la millor decisió per un territori.

L'apoderament permet als municipis de cercar solucions més específiques i gestionar els recursos amb més eficiència i eficàcia, els permet defensar arreu els interessos de la seva ciutadania, participar activament en àmbits d'on abans eren relegats i fer lobby amb altres ciutats i territoris en projectes d'afectació comuna.

Actualment les ciutats, i en especial les grans ciutats, bo i associant-se han aconseguit fer arribar la seva veu i desig de ser tingudes en compte en el govern global, acaparat pels estats.

2 El **principi de subsidiarietat**, en la seva definició més àmplia, disposa que un assumpte ha de ser resolt per l'autoritat (normativa, política o econòmica) més propera a l'objecte del problema, és un dels principis sobre els quals se sustenta la Unió Europea i es basa en el màxim respecte al dret d'autodeterminació o a la lliure determinació de tots i cada un dels membres d'una estructura social i, al seu torn, és el fonament de democràcia participativa. (Font: *Wikipedia/cat des-2021*)

3 **a) La llei de bases** del règim local reconeix als municipis el dret a intervenir en tots aquells assumptes que afecten directament els seus interessos i els confirma les competències i la capacitat de gestió necessàries, de conformitat amb els principis de descentralització i de màxima proximitat de la gestió administrativa a la ciutadania. **b) La Carta Europea de l'Autonomia Local** reconeix (art. 10) el dret dels ens locals d'associar-se amb altres ens locals per a la protecció i promoció dels seus interessos comuns i d'integrar-se en associacions internacionals d'ens locals. **c)** La Unió Europea és un espai d'actuació cada cop més habitual pels municipis, gairebé el 70% de la normativa que els Ajuntaments han d'aplicar prové directament o indirecta de normativa comunitària.

La realitat és que les ciutats estant guanyant el relat del seu dret a seure a les taules de decisió, tant a la UE, com a la ONU, no obstant això, també és molt real que no hi ha resultats de cessió de poder tant en competències com en pressupost al seu favor.

La conclusió d'això és que seguirà sent important seguir en xarxes (organitzacions) europees de ciutats per seguir reclamant aquest canvi alhora que cal repensar a fer pressió sobre el propi govern estatal. Els estats no poden complir els seus compromisos sense un acostament al govern multinivell, i ho saben.

Un altre punt que cal recalcar és que l'acció política exterior del municipi, **la diplomàcia municipal, s'exerceix per part de tots els actors que actuen en el territori**. La imatge i coneixement d'una ciutat s'erigeix -més enllà de l'acció que pugui desplegar el consistori- de les accions de les persones i organitzacions d'aquella ciutadania (empreses locals, centres hospitalaris o d'investigació, representants patronals i sindicals, agrupacions de productors locals, entitats de la societat civil, col·lectius ciutadans).

Maneres de desplegar la diplomàcia municipal:

PRESENCIA ACTIVA EN XARXES

Entre les bones pràctiques de la diplomàcia municipal hi trobem la participació en xarxes tant institucionals com temàtiques que ajuden al posicionament, a l'intercanvi d'informació i al reconeixement entre ciutats. Treballar com a part integrant d'una xarxa, pot donar major força i sinergia a l'hora d'abordar certs temes.

Pertànyer en xarxes actives i en camps d'interès de la ciutats és també interessant per percebre, captar, la direcció i la importància de les tendència i noves polítiques que van prenent cos (com les que en el seu moment van iniciar els ODS, el Pacte Verd, o la descarbonització o Zero Emissions).

L'Ajuntament forma part de diverses xarxes europees tant de caràcter institucional i més generalista com de més temàtiques, a través dels serveis relacionats (vegeu pag. 8 del Pla de Projecció Internacional, a l'Annex).

La representació política a les xarxes té un plus respecte al treball a diari que s'hi fa.

En quant a les xarxes que es gestionen directament des del servei de RRII:

EUROCITIES (GRANS CIUTATS EUROPEES)

EUROCITIES, associació de grans ciutats de la UE, facilita una plataforma als seus membres per compartir coneixements i idees, intercanviar experiències, analitzar problemes comuns, desenvolupar solucions innovadores a través de grups de treball, projectes, activitats i esdeveniments.

Un paper important de la xarxa és la seva actuació com a portaveu davant la Comissió Europea per mirar d'influir en les polítiques públiques que també ens afecten a nivell local.

La seva activitat s'estructura a partir de 7 fòrums:

- Medi ambient
- Cultura
- Mobilitat
- Societat del Coneixement
- Afers Socials
- Desenvolupament Econòmic
- Cooperació

que es divideixen per temes (sota el nom de Grups de Treball). Els membres de ple dret d'EUROCITIES poden participar en qualsevol Grup de Treball dels fòrums.

Els objectius de la xarxa són:

- Entaular diàleg amb les institucions europees i assegurar que el rol i les responsabilitats de les ciutats són tingudes en compte en el desenvolupament de les polítiques públiques i la legislació de la UE.
- Promoure una cooperació més estreta i efectiva entre les diferents esferes de govern: local, regional, nacional, Europea i internacional.
- Millorar les relacions entre ciutats i promoure la cooperació transnacional a través de la participació en projectes europeus.

CGLU (CIUTATS I GOVERNS LOCALS UNITS)

Xarxa de caràcter mundial on es treballa i es fa lobby per incloure les ciutats en el disseny i seguiment de les Agendes Mundials alhora que dona una gran visibilitat de la ciutat i de l'intercanvi de bones pràctiques, formació i assessorament.

ACTE (CIUTATS EUROPEES AMB SECTOR TÈXTIL I DE MODA IMPORTANT)

Xarxa integrada per 21 col·lectivitats locals europees i 19 entitats associades, totes elles relacionades amb el sector tèxtil i de la moda. Les entitats associades són institucions directament vinculades amb tota la cadena de valor de la indústria tèxtil.

CONSELL CATALÀ DEL MOVIMENT EUROPEU (CCME)

El CCME és una associació pluralista i independent que desenvolupa activitats europeistes dins l'àmbit territorial de Catalunya. Terrassa és un dels 30 municipis membres del CCME.

FEMP – RED AGENDA URBANA

És un grup de treball propi de l'Agenda Urbana en col·laboració del Ministerio de Movilidad, Transportes y Agenda Urbana.

FEMP – RED DE ENTIDADES LOCALES PARA LA AGENDA 2030

A la Federación Española de Municipios y Provincias (FEMP) es va constituir el 2020 una secció d'entitats locals per a l'Agenda 2030, amb l'objectiu d'afavorir la coordinació d'actuacions entre els municipis i mirar d'assolir millors resultats en la implementació de l'Agenda 2030, en l'àmbit local. En formen part aquells governs locals que es comprometin a implementar els ODS de l'Agenda 2030, elaborant la seva agenda urbana.

Cal seguir fent-ne part els primers propers anys durant la implementació de l'Agenda Urbana de la ciutat.

RELACIONS AMB ORGANISMES

Per dur a terme la tasca de diplomàcia municipal cal estar en contacte amb les institucions i els diferents organismes internacionals com ara la Comissió i les seves Direccions Generals a Brussel·les, el Parlament Europeu, el Comitè de les Regions, o amb els del propi país: Direcció de Serveis de Relacions Internacionals de la Diputació de Barcelona, el Diplocat, la Secretaria d'Afers Exteriors de la Generalitat de Catalunya, la Delegació del Govern de la Generalitat a Brussel·les, el Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, la Delegació de la Comissió Europea a Barcelona, l'Oficina del Parlament Europeu a Barcelona i el Consell Català del Moviment Europeu (CCME).

INCIDIR PER FER EFECTIU EL GOVERN MULTINIVELL

Cal fer conèixer als nivells de govern supramunicipals i reclamar la necessitat de compartir les competències de decisió amb els governs municipals, es tracta de fer efectiu el concepte de Govern Multinivell, on les decisions del territori no només caiguin sota la competència del govern estatal i ministeris, ni del govern autonòmic i conselleries.

Cal tenir a l'agenda trobades continuades amb els nivells de govern supralocal.

COMISSIÓ INTERDEPARTAMENTAL D'ACCIÓ EXTERIOR I DE RELACIONS AMB LA UNIÓ EUROPEA

Formar part de la Comissió Interdepartamental d'Acció Exterior i de Relacions amb la Unió Europea (LLEI 16/2014, del 4 de desembre, d'acció exterior i de relacions amb la Unió Europea) és una altra acció clara de diplomàcia municipal.

PROJECTES EUROPEUS

La UE, en el seu pressupost plurianual -Marc Financer Plurianual- estructura les línies de finançament que ofereix en dos tipus: 1. la línia dels "Fons estructurals i d'Inversió", que assigna recursos financers a les administracions nacionals i són aquestes les que els gestionen i atorguen als diversos projectes; parlem dels fons que proveeixen programes com el FEDER, el FEADER, els Fons de Cohesió, els FEMP, el FSE o el FEAGA; 2. l'altre tipus de fons (línies de subvenció) són els fons competitius, aquests estan destinats a programes gestionats directament per la Comissió Europea o les seves agències.

Participar amb projectes de ciutat **en programes de fons competitiu** assignats directament des de la Comissió és una via que val la pena aprofitar, i que té un caràcter més internacional i ofereix més presència internacional a la ciutat. Per poder participar en les convocatòries d'aquests fons cal una bona coordinació entre el Servei de Relacions Europees i Internacionals per identificar les oportunitats, i els serveis específics, que han d'informar sobre els projectes que planifiquen o voldrien dur a terme. Apostar per aquests tipus de programa comporta una exigència d'idioma que anotem en el següent punt.

L'IMPORTÀNCIA DEL DOMINI DE L'ANGLÈS

Actualment el nivell d'anglès als organismes polítics internacionals és molt elevat, especialment per la fluïdesa i l'alt domini semàntic (vocabulari) que es té.

És important un cert domini de l'anglès almenys en una persona experta de cada servei o si més no, en els serveis que aspiren a fer diplomàcia municipal o participar de finançament procedents de la UE.

El Servei de Relacions Europees i Internacionals pot donar suport en la gestió del projecte, però la informació experta (tant oral com escrita) només la pot comunicar amb propietat, el mateix expert. És important tenir una persona que es pugui defensar mínimament en aquesta llengua en cada un dels serveis susceptibles de tenir relacions internacionals.

5) L'antecedent: El Pla de Projecció Internacional

El desembre del 2017 va acabar l'elaboració d'un Pla de Projecció Internacional de Terrassa amb la prioritat de projectar la ciutat en cinc àmbits concrets.

El Pla especifica els seu objectiu: *"(...) millora del posicionament internacional, la concertació i participació conjunta amb actors locals en activitats de caràcter internacional i l'atracció d'oportunitats internacionals al territori. La finalitat és doncs incidir directament en el posicionament de la ciutat a l'exterior i l'obertura internacional dels agents locals i de la ciutadania"*.

El Pla de projecció internacional es va elaborar amb la participació dels principals actors socioeconòmics de la ciutat de Terrassa i altres agents de caràcter supramunicipal que contribuïen a internacionalitzar i projectar la ciutat.

Els objectius generals que persegueix el present Pla de projecció internacional de Terrassa eren:

- Donar a conèixer els actius clau (...) de Terrassa a nivell general i en àmbits clau de futur, a nivell internacional
- Potenciar la imatge (...) de Terrassa a escala internacional
- Atreure i retenir a Terrassa:
 - Talent (estudiants, professors, investigadors, professionals, emprenedors, etc.)
 - Inversions (productives, recerca i desenvolupament, comercials)
 - Turistes i visitants (professionals)
 - Esdeveniments (professionals, culturals, esportius)
 - Institucions i seus d'organismes, institucions, empreses.
- Fomentar l'atractiu dels productes i serveis, empreses i organitzacions, i professionals de Terrassa a escala internacional.

IDENTIFICACIÓ DE 5 GRANS EIXOS

El Pla identifica 5 grans eixos estratègics per a la projecció internacional de la ciutat:

1. l'audiovisual
2. la cultura i el patrimoni
3. la ciutat universitària
4. la salut
5. L'hoquei

I defineix, per cada un dels eixos, un objectiu i 4 línies estratègiques que es repeteixen:

ELS OBJECTIUS

AUDIOVISUAL:

ser referent a escala internacional

CULTURA I PATRIMONI:

subeix 1: Producció i consum cultural

Subeix 2: Patrimoni arquitectònic i cultural

CIUTAT UNIVERSITÀRIA:

Consolidar i posicionar la ciutat com a ciutat universitària a Catalunya i Europa

SALUT:

Posicionar i consolidar Terrassa com a Living Lab de salut especialitzat en l'envelliment saludable, hàbits saludables i assistència sanitària per tal que esdevingui un referent.

HOQUEI:

Consolidar el posicionament de Terrassa com a capital de l'hoquei d'Espanya i com a referent a nivell europeu.

4 LÍNIES ESTRATÈGIQUES PER CADA ÀMBIT (EIX)

Eixos de projecció internacional: objectius

Per a cada eix estratègic s'ha definit quin és l'**objectiu principal** en clau de projecció internacional:

1. Audiovisual	→	Fer de Terrassa un referent en l'audiovisual a escala internacional
2. Ciutat Universitària	→	Consolidar i posicionar la ciutat de Terrassa com a ciutat universitària a Catalunya i a Europa
3. Salut	→	Posicionar i promocionar Terrassa com a "Living Lab de Salut" especialitzat en l'envelliment saludable, hàbits saludables i l'assistència sanitària per tal que esdevingui un referent a Catalunya, Espanya i Europa
4. Cultura i Patrimoni	→	Posicionar Terrassa com a ciutat referent en l'àmbit de la cultura i el patrimoni arquitectònic i cultural
5. Hoquei herba	→	Consolidar el posicionament de Terrassa com a capital de l'hoquei a Espanya i com un clar referent a nivell europeu

1. Definició i construcció d'un relat atractiu i diferencial de l'àmbit
2. Consolidació de l'àmbit concret
3. Promoció internacional de l'àmbit concret
4. L'àmbit concret com a eix d'atracció turística

Remetem al mateix Pla de Projecció Internacional de Terrassa, que **s'adjunta a l'Annex**, per veure l'anàlisi de debilitats-amenaces-fortaleses-oportunitats (DAFO) que es va fer per cadascun dels eixos i el desglossament d'objectius específics i accions proposades.

LÍNIA ESTRATÈGICA ADDICIONAL EN L'ÀMBIT AUDIOVISUAL

En l'àmbit de l'audiovisual, i des de la Taula Local de l'Audiovisual, i del segell "Terrassa City of Film- a Unesco Creative City", es va impulsar una nova estratègia per potenciar el coneixement del sector entre la comunitat educativa, fent-lo entrar a les aules de les escoles de primària fins a batxillerat.

Es tracta del certamen **TRS Fem Cinema! Mostra de cinema fet a les aules**, que gràcies al bon resultat de la primera edició (2018-2019), s'està consolidant any rere any, i s'ha inclòs a la [Guia d'Activitats i Serveis Educatiu](#) de la ciutat, un catàleg d'activitats per a escolars que el Servei d'Educació de l'ajuntament posa a disposició i que les escoles poden contractar.

IMPLEMENTACIÓ DEL PLA

Per la implementació del Pla de Projectió internacional s'identifiquen 2 factors clau:

1. La presa de consciència de la seva importància
2. Els recursos necessaris per a la seva implementació

El servei de Relacions Europees i Internacionals ha d'actuar com a coordinador de la implementació i de responsable del seguiment del pla.

El servei haurà de comptar amb els recursos i l'equip tècnic necessari.

Per altra banda l'equip de govern haurà d'assegurar la participació activa de les regidories implicades i també assignar-hi els recursos humans i pressupostaris que calgui.

Es va proposar llavors una Comissió de Coordinació i uns grups de treball sectorials per fer la implementació del pla, i un calendari d'execució progressiu.

Així doncs, en les guies directives d'aquest Pla Director que exposem, s'haurien de tenir en compte per a la seva implementació a mig i a llarg termini, les propostes presentades en el document que analitzem en aquest punt com a línies de polítiques públiques a desenvolupar a través del servei de Relacions Europees i Internacionals.

Ajuntament de Terrassa

Relacions Europees i Internacionals
www.terrassa.cat/internacional

Desembre 2021
Servei de Relacions Europees i
Internacionals

